

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Na I. slovenski katoliški shod!

Slovenci! Izredni časi imajo izredne potrebe, katere zahtevajo izrednega, nenavadnega delovanja. Dandanes imamo take čase. Današnjo dôbo smemo imenovati nekako pripravljanje na odločilni boj med Kristom in Antikristom, med načeli krščanskimi in protikrščanskimi. Nasprotniki-brezverci dobro umevajo svojo nalogu. Marlivo se zbirajo, razumno se organizujejo in primerno si razdeljujejo delo. Vsled tega živahnega delovanja je njih moč velika. Večinoma povsod so si pridobili v svojo oblast vzgojo človeštva, zakonadajalne zbornice, časopisje, meč in denar. Da-si se nasledki brezverstva kažejo v nevabljivih, žalostnih podobah ne le v duševnem, marveč vzlasti tudi v gmotnem oziru, vendar je človeštvo, vzgojevan po brezverskih načelih, duševno že tako onemoglo, da še vedno dere za njim v svoj propad.

Tej razjedajoči sili nasproti deluje že 19 vekov katoliška cerkev. In ko dandanes gleda te žalostne razmere, toži, kakor nekdaj Gospod, rekoč: »Množice se mi smilijo«. Zato cerkev kliče na delo vse svoje zveste: »Zbirajte se, družite se, delajte, da rešite, kar je rešiti mogoče!« Tako kliče Leon XIII., slavno vladajoči papež, katoličane na delo. Med drugim priporoča jim v ta namen vzlasti katoliške shode, kjer se javno razdeva katoliška zavest, odkoder se katoliško prepričanje in delovanje tako vspešno razširja med ljudstva.

Hvala Bogu, da med Slovenci brezverstvo nima onega pogubnega vpliva, kakor drugod, a tajiti ne smemo in ne moremo, da tudi med Slovence sili brezverski duh. Nevarnost je vedno večja, zato treba delovati o pravem času, da se poživilja in prenavlja tudi v prihodnje katoliško prepričanje in katoliško življenje v vseh slojih slovenskega ljudstva. Ta misel je rodila prepričanje, da je tudi za Slovence potreben katol. shod. Osnovalni odbor, ki se je ustanovil v ta namen, dovršil je

najpotrebnejše priprave in danes stopi pred Slovence ter jih vabi na I. slovenski katoliški shod, ki se bo vršil v Ljubljani dne 30. in 31. avgusta t. l. po točno določenem programu.

Slovenci, I. slovenski katoliški shod v Ljubljani naj spričuje, da živi med nami še vedno isto katoliško prepričanje, s katerim se je naš narod odlikoval vsa stoletja, odkar je vstopil v katoliško cerkev. Ta shod naj bo svetu porok, da Slovenci tudi v sedanjih časih ostanemo zvesti načelom katoliške vere, ter da smo pripravljeni vse storiti, da ta načela ostanejo v veljavni pri našem ljudstvu za vselej. V ta namen pa nam treba jasnosti o naših namenih in sredstvih. Medsebojni razgovori umnih zbranih mož na katoliškem shodu mnogo pripomorejo k temu. Treba nam je navdušenja za našo sveto stvar. In kaj naj nas bolj navdušuje, kakor v obilnem številu zbrani rojaki, ki so v svojem prepričanju in v svojih namenih vsi enega duha in enega srca, ter pripravljeni, da ponesejo s seboj sklepe katoliškega shoda ter jih širijo in jim veljavo pridobivajo med drugimi svojimi rojaki.

Treba nam je pred vsem jedinosti in složnega delovanja. Osnovalni odbor vabi zato vse Slovence na katoliški shod ter bo še posebno povabil vse zakonodajalne zastopnike slovenskega ljudstva. Za slogan na podlagi načel katoliške vere delovati, za to jedinost navduševati, to je posebno važen namen katoliškemu shodu. Najlepše bi bil dosežen namen I. slovenskemu katoliškemu shodu, ko bi bila dosežena ta jedinost med Slovenci. Naj bi pač vsak zavedni Slovenec deloval na to, da se taka jedinost vstvari in ohrani med Slovenci, ker le v tej jedinosti je mogoče v resnici koristno delovati za naš narod, le v tej jedinosti je mogoče narodu slovenskemu ohraniti njegov narodni obstanek.

Katoličani Slovenci, pridite v obilnem številu na I. slovenski katoliški shod! Razpravljale se bodo na tem shodu stvari, ki zanimajo vsakega zavednega Slovenca.

Kmet, rokodelc in delavec, prijatelj šole, vede in umetnosti, pospeševatelj poštenega tiska in katoliškega življenja, kratko: vsak pravi prijatelj dušnega in gmotnega napredka med Slovenci našel bo na katoliškem shodu mnogo zanimivega in koristnega.

Katoliški Slovenci, pokažimo na I. slovenskem katoliškem shodu, da smo in da vedno ostanemo zvesti sinovi svojemu Bogu in svojemu domu ter da hočemo, kakor to zahtevajo sedanje razmere, na podlagi načel naše katoliške vere, skupno in jednotno delovati za duševni in gmotni napredek svojega ljubljenega naroda!

V Ljubljani, dne 18. junija 1892.

Osnovalni odbor za I. katol. shod.

Cerkvene zadeve.

Jurij Matjašič, stolni prošt lavant. škofije.

(Dalje.)

Od leta 1842 do 1861 so opravljali preimenitno službo učitelja krščanskega nauka na latinskih šolah Mariborskih. Kakošni da so sodnijski in vsi drugi učeni gospodje, ki nam pravico delijo, postave delajo, davke odločujejo, po šolah mladino učijo in bolnike zdravijo, to vse ni v najmanjši meri odvisno od učitelja vernauka na latinskih šolah, skoz katere vsi morajo, ki hočejo priti do viših služb; ne samo duhovniki, ampak tudi posvetni gospodje. Matjašič so pa bili uzoren učitelj in darežljiv prijatelj šolske mladine, in za njimi bi bili drli dijaki, če treba, tudi v ogenj in vodo.

Ko so ljudje leta 1848 po vsej Evropi noreli in so se cerkveni in cesarski oblasti upirali, oznanjevali so Matjašič tem odličniš besedo Kristusovo: »Dajte Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega!« To je prekučuhom tako zasmrdelo, da so se začeli pred stanovanjem Matjašičevem zbirati, da bi jim po noči zagodili, takor mijavkajoče mačke znajo in pa da bi jim okna pobili. Matjašičevi dijaki so pa o hudobnem naklepu zvedeli in so se s puškami pred hišo ljubljenega učitelja postavili, da bi jih v sili branili. Dijaki so bili namreč tudi deželní bramboveci ali gardisti in so puške in meče nosili. Ko so rogovileži zagledali dijake, pripravljene se za svojega učitelja potegniti, ki so branili božje in cesarske pravice, tedaj jim je pa kar poguma zmanjkalo in hrušča je bilo konec. Rojaki, učimo se tudi od rajnega prošta Matjašiča odločevati za vero, dom, cesarja, ki so naše tri svetinje, ter jih sramotiti ne damo nikomu ne!

Leta 1858 je obhajal naš gimnazij stoletnico svojega obstanka. Tedaj so spisali Matjašič v gimnazijskem poročilu zgodovino naših latinskih šol in v svojej navdušenosti so celo prav gladko pesem o veselem godovanju zložili ter jo ravno tam objavili. O tej priložnosti pa so ustanovili tudi s pomočjo svojega tovariša, č. g. Martina Trstenjaka, podporno društvo v pomoč gimnazijskih dijakov, ki je od onega leta do sedaj razdelilo podpor blizu do dvajsti tisoč goldinarjev in ima zdaj glavnice blizu 6000 gld. Pred nekolikimi leti smo ustanovili še posebej dijaško kuhinjo, ona pa ni namenjena samo gimnazijcem, ampak tudi onim mladencem, ki se pripravljajo za tako imeniten učiteljski stan, trdno upajoč, da bodo vsi, ki so obedovali pri mizi, pognjeni od krščanske ljubezni, svoje žive dni hyaležni otroci svete matere katoliške cerkve ostali.

Profesor Matjašič so torej skrbeli za to, da mar-

ljivim dijakom ni bilo treba vsakdanjega kruha stradati. Oskrbeli so pa svojej ljubej mladini še nekaj boljšega. Ko je prišlo od vlade za to potrebno dovoljenje, začeli so s slovenskimi gojenci svojimi pridno prebirati slovenske knjige, naj bi pri učenju nemškega, latinskega in grškega jezika — ne pozabili slovenskega, katerega bodo morali rabiti, ko bodo kot duhovniki, sodniki itd. med svojimi rojaki delovali. Prijeli so pa tudi sami za pero in so dopisovali časnikom o novicah Mariborskih; posebno je zaslovel njihov spis o bitki z upornimi husarji pri Kamnici blizu Maribora leta 1848. Več drugih njihovih spisov sem našel v »Slov. Gosp.« 1887. leta v 15. številki.

Ko so profesor Matjašič zvedeli, da bi knezoškof Slomšek radi svoj prestol iz Koroškega v Maribor, v srce svoje škofije, prestavili, da jim pa veliki stroški preglavico delajo, segli so prav globoko v žep, ali bolje bo, če rečem, obrnili so ga in čisto izpraznili; vložili so, kolikor so takrat premogli, 200 goldinarjev in darovali so z veselim srcem, kar so premogli; njihova plača je bila namreč silno majhna. (Konec prih.)

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolico. (Dalje.) Po tajnikovem poročilu podeli vč. g. prvomestnik besedo g. Drag. Hribar-ju. Leta dokazuje, kako potrebno je, da se otroci v šoli učijo posameznih potrebnih predmetov v maternem jeziku, sedanja nemškatarska šola vzgojuje pa zgolj bedake. Osem let trgajo obleko po šolskih klopéh pa se ne naučijo zadostno ne brati, ne računati, za poduk v krščanskem nauku, kateri je ključ, da se reši že njim pereče današnje socijalno vprašanje, pa se sedanja liberalna šola itak ne zmeni.

Kaj pa se naj poreče še o pravopisu? Pravopis je takošen, kakoršno govorjenje; prava godlja. Ena beseda je nemška, druga slovenska, tretja nemška, slovenski prikrojena n. pr. »tega erstege«, »evajtega«, »sterce« smo jedli, »sterefabrika«, moram »hunte fülati«, »hacingo« napraviti, »zahacati«, »fasati« »v tem evajten berkhouzi je za aufbetarco pri purših« itd. Slovenci nismo zoper to, da bi se otroci učili nemški, pač pa hočemo, da bi se to godilo pametno začenši še le v četrtem šolskem letu; vselej pa edino le na podlagi maternega jezika. Kako pa se godi sedaj? Že v prvem šolskem letu, ko še marsikateri otrok ne more razločno ponoviti slovenske besede začne se mu blažena nemščina vbijati v glavo. Nemške pesmice se morajo učiti. V drugem šolskem letu se poduk v nemščini še bolj razširi. V tretjem šolskem letu pa — ostrmi — že nemški molijo. Odkod pa tolika gorečnost nekaterih učiteljev in učiteljic v poučevanju nemščine? Edino le od tod, da bi se prikupili — svojemu božanstvu — šolskemu nadzorniku, da bi jih ta pohvalil zarad izvrstnega napredka v nemščini; drugi predmeti so mu pleva, ter jim svoječasno priskrbel častno in mastno mesto. Zakaj, takor so otroci v nemščini podkovani, to je dandanašnji žal merilo za sposobnost in jakost učitelja.

Kaj pa je z otroci, katerim se tolika vnebopijoča krivica godi, o tem imajo dotične učiteljske moči široko vest, nadzornik pa nobene. Tudi ugovor, da brez znanja nemščine ne more slovenski mladenič pri vojakih napredovati, je piščav. Ako bi edino znanje nemškega jezika človeka tako spremenilo, tako premetenega, bistrega storilo, da bi bil sposoben za podčastnika, korporala ali vodja ali celo narednika, tedaj bi vsak nemški vojak moral postati kaka »šarša«. Toda za napredek pri vojakih ni potrebno toliko nemščine, pač pa zdravi, prebišani možgani, s temi pa se, takor skušnja uči, ne more vsak Nemec pobahati. Pač pa so slovenski dečki, kolikor še jih liberalna nemčurska šola ni pokvarila, tako

bistre glave, da se v nekoliko mesecih zadostno priueče potrebnim vojaškim vedam, ako jim je vežbalni korporal le toliko na roko, da jim nemško komando posloveni. Zahtevajte toraj stariši, da se vaši otroci v šoli, katero morate vi vzdrževati, vi plačevati z denarji, ki jih s krvavimi žulji zaslužite, budi-si na polji ali v rudo-kopih, da se vaši otroci, vaš največi in najdražji zaklad in vaša podpora v starosti, v tej šoli v maternem jeziku naučé dobro brati, pisati, računati in pa krščanskega nauka. To zahtevati, imate ne le pravico, ampak tudi sveto dolžnost. Ne dajte se od volkov v ovjejih oblačilih preslepiti, da je neobhodno potrebno za »vsakega« človeka znanje več jezikov. Naši nasprotniki tega sami ne verujejo, ker drugače bi se Nemci v svojih ljudskih šolah, če tudi ne slovenski, vsaj francoški ali angleški učili, kar pa nikjer ne najdemo. Ako bo kateri Slovenec nemščino potreboval, bode se je kmalo naučil tako, da bo v govorjenju in pisavi storil manj pogreškov, ko nemški dijak šeste šole, kakor iz lastnega prepričanja vemo.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah.

(Konec.)

Prepričani smo torej, kdo da so naši prijatelji. Mar oni, ki nas kličejo v blaženi rajh ter se nam delajo veliki prijatelji? — O nikakor ne, njim pač ni za napredek našega ljudstva, ampak da ostanemo sužnji in hlapci na svojih lastnih tleh. Društvo »Kmetovalec« včakalo je že svoj sedmi občni zbor, a nikdar nisem še imel časti videti ali slišati vsaj enega onih, ki se delajo po zunanjem za naše velike prijatelje, vemo pa tudi, kaj da v srcu nosijo in kako da se zanimajo za naš napredok. Ogibljimo se toraj prijateljev nemčurjev, a oklenimo se nasproti naših pravih domoljubnih prijateljev, ti so pripravljeni podpirati nas vsaki čas z dobrimi sveti, podukom in z denarno podporo. Domoljubni slovenski prijatelji, ti so v moči storiti kaj za napredek ljudstva in čast domovine, zakaj vsakega izobraženega človeka je sveta dolžnost nižje podučevati. Kličem toraj zopet in zopet: snujmo društva, kajti sloga pravo moč rodí.

Toda žadosti. Pojdva raje, dragi čitatelj, nazaj na zborovanje društva »Kmetovalec« in razveseljuje se tudi midva z veselimi pevci, ker ti so nas prav izvrstno zabavali. Oglasil se je večkrat namreč sloveč Celjski čveterospev, nastopil zopet že omenjeni vrli Braslovški moški zbor, a tudi domači mešani zbor ni zaostal, pel je namreč prav milo doneče krasne pesmi: »Pogovor z domom« in »Večerno«.

Ko ob $\frac{1}{2}$. 9. uri zvečer zaključi društveni predsednik zborovanje z napitnico in trikratnim gromovitim živio-klicem do Njih veličanstva presvitlega cesarja, najvišega postavodajalca, v katerem imenu se zbiramo, zapojo vsi pevci cesarsko himno. Vsem prijateljem kmetijstva in naroda kličem pa že danes k obilni udeležbi k VIII. občnemu zboru našega edinega društva »Kmetovalec«. Na svidenje.

D. Antloga, tajnik.

Sejmovi. Dne 24. junija v Konjicah, v Podrsedi, v Št. Lenartu v slov. gor., v Ribnici na Pohorji, v Črmožišah in v Laškem trgu. Dne 27. junija v Jurkloštru, v Št. Lovrencu na Dravskem polju in v Cmureku. Dne 30. junija v Gomilici, v Zrečah, v Reichenburgu, v Sopotah, v Trnovicah, in na Spodnji Polskavi.

Dopisi.

Iz Maribora. Krepkemu in možatemu vabilu k I. slov. kat. shodu v Ljubljani, na prvi strani tega lista stoječemu, naj še mi na tem mestu v isti zadevi dodamo drugo, štajarske Slovence posebej zadevajoče vabilo in ob enem pojasnilo. Po želji osnovalnega odbora za I. slov. kat. shod v Ljubljani sta zbrala spodaj podpisana tudi za štajarske Slovence pripravljen odbor s sedežem v Mariboru, naj bi na pomoč bil Ljubljanskemu odboru pri njegovih pripravah za občni shod. V odboru sta poklicala veljavne može raznih stanov po raznih krajih Lavantinske vladikovine, naj bi tako vsi štajarski Slovenici, kateri se želijo shoda vdeležiti, priliko imeli, pri njih poizvedeti vse v tej zadevi potrebno in jim tudi naznaniti kakoršne koli posebne želje in predloge zastran shoda. Podpisana objavita radostno in ponosno, da so vsi in prav vsi v odbor povabljeni može drage volje vabilo vsprejeli in shod navdušeno pozdravili. Njih imena po vrsti so: Dr. G. I p a v i c, zdravnik pri Sv. Juriju na juž. žel. in župan; dr. Fr. J u r t e l a, odvetnik v Šmariji, dež. glavarja namestnik; Jak. K o v a ē i č, učitelj pri Sv. Trojici v slov. gor.; Fr. L i p o v š e k, kmet v Celjski okolici; dr. Iv. L i p o l d, župnik in deželnji poslanec; Al. M i k l, trgovec v Ormožu; dr. Iv. M l a k a r, profesor bogoslovja in ravnatelj kn. šk. semejnišča; Fr. O g r a d i, inf. opat Celjski; Iv. P a h e r n i k, veletržec v Vuhredu; Fr. R o b i č, c. kr. profesor, drž. poslanec; dr. Jož. S e r n e c, odvetnik v Celji in dež. poslanec; Iv. S k u h a l a, dekan Ljutomerski; Mat. S l a v i č, kmet na Murskem polju; Kon. V a s i č, c. kr. ministerski svetovalec in grajsčak; Al. V e l e b i l, kmet pri Sv. Petru pri Mariboru; Fr. U r b a s, kmet na Dravskem polju; Jož. Z a l o k a r, kmet na Blanci v fari Sevniki. — Ta odbor bode obhajal bodoči ponedeljek, dne 27. junija ob 10. uri predpoldne sejo v dvoru stolnega kapitola Mariborskega, da z ozirom na naše posebne razmere v razgovor vzame po Ljubljanskem odboru mu poslane načrte predmetov, za razprave občnega shoda odločenih. K tej seji vse velecnjene odbornike, kateri niso zadržani, vladljuno vabita.

Fr. K o s a r, prelat.

Dr. I v a n K r i ž a n i č, kanonik.

Od Sv. Križa pri Mariboru. (Volitve) v občinski odbor so se izvršile pri nas, ali žal, da ne posebno srečno. Zakaj ne srečno, o tem nečemo govoriti danes. Vsak iskren domoljub si jih želi drugače. Vendar se še dà popraviti mnogo, ako imajo odborniki kaj ljubezni do premile svoje domovine. Lehko se še opere madež, ki je skrunil doslej našo občino. Vi odborniki imate še priliko postaviti Križansko župnijo v lep izgled drugim srenjam. To pa storite, če ne volite zopet dosedanjega župana, ki je uradoval samo nemški, da bi se prikupil gospodi, ki ne zna našega jezika in se ga neče učiti. Nam je sicer, ki živimo bližje meje, nemščina včasi koristna; na pr. na sejmih, ali doma je ne potrebujemo. Čemu bi torej nemškutaril župan? To je sramotno. Tem bolj nas je tega sram, ker so se sosedji naši na Slemenu otresli nemškatarskega jarma in si izvolili narodnega predstojnika, vrlega Urbasa. Saj se nahajajo med vami možje, o katerih upamo, da ne bodo pljuvali v svojo skledo. To so: Korošec, Minklič, Šikar, Vrabelj, Pehan, Hajnč, Špesar, Prtlak. Če ste jedini in složni, izvolite zelo lehko izmed sebe župana, ki je značajen, neomahljiv Slovenec in ki zna sam dobro pisati slovenski! To bode vam na čast in vsem Križančanom. S tem pa si tudi občina prihrani mnogo stroškov, katere ji prizadeva sedaj po nepotrebniem nemčurski pisač, Domovina bo pa rekla: glejte, to so možje poštenjaki, ki vedo ceniti rojstveno svojo zemljo in ki se sramujejo človeka, kateremu je nemščina ljubša, kakor mate-

rini jezik. Domovina naša je že itak dovolj teptana; ne teptajte, ne sramotite, ne delajte še jej vi žalosti in britkosti. Zapomnите si dobro: tako delajo izdajalci domovine; takšni pa so podobni prekletemu sinu, ki z grešno roko trga svoji materi srce iz prs in jo suva krvavečo v grob. To je silna grdoba; tak poštenemu možu ne more pogledati v obraz.

Več volilcev.

Iz Ljutomerske okolice. (Spoznavajmo se!)

Zadnje občinske volitve so odprle marsikateremu okoličanu zadremane oči. Mi okoličanje smo mehke dušice. Rajši skrbimo za druge, kakor za sebe. In ravno na to še zmeraj zanašajo naši nemškatarski nasprotniki, ki v Ljutomeru tako izdavo komandirajo. Oni dobro vejo, če tudi še tako rogovilijo in hujskajo proti nam, mi vendar prihajamo k njim ponižno in pohlevno, kakor tisti, katere je natepel gospodar. No hvala Bogu, tudi pri nas se izpreminjajo časi. Mi okoličani vidimo z vsakim dnevom, da treba malo drugače. Svojih nasprotnikov bomo se morali ogibati, a nikakor ne iz sovraštva, marveč, ker nas oni sami k temu silijo. Saj pa bi res mi bili brez vse pameti, ako bi še dalje tiste podpirali, ki rovajo proti nam, kjer le morejo. Zahajajmo in podpirajmo naše može, ki z nami čutijo in volijo. Pri zadnji volitvi so stali na naši strani toti može: Franc Sršen, Alojz Vršič, Ferdinand Herzog, Viljem Šneider, Franc Repič. To so naši slovenski štacunarji, katerih ni sram, da jih je rodila slovenska mati. Videli smo tudi z nami voliti gospoda Dragotina Janda, trgovca z železom. Veselilo nas je, da je tako neutrašeno s Slovenci volil. Zato pa tudi prosimo vse naše zavedne može, da ga tudi oni naj podpirajo in kupujejo pri njem železje. Zelo čudno se nam pa je zdelo, ko smo med našimi nasprotniki videli trgovca g. Matjaža Zemljča. Dozdaj smo menili, da ni naš nasprotnik, ker je sin slovenskih staršev. Imeli smo ga za treznega moža, kateremu se mora gnusiti rovanje in hujskanje naših nemčurjev. Pripoveduje se nam celo, da je g. Zemljč vse prošnje naših nasprotnikov za nemčursko šolo tudi podpisal. S tem bi pač pokazal, da je popolnoma obrnil hrbel svojemu rodu in pristopil k tistim hujškačem, ki bi nas radi zatrli. Proti nam je tudi volil gosp. Huber, štacunar z železom. Nas tedaj več ne potrebuje. — Nikdo se ne čudi, ako bomo mi okoličanje postajali bolje pametni in previdni, če pridemo česa v Ljutomer kupovat. Naši nasprotniki nas silijo, da zapremo svojo mošnjo, ako pojdemo mimo njihovih štacunov. Vsa okolica slej se ravna po tem. Bodimo trdni, kakor jeklo in in podučujmo vse podremance, da bodo z nami enako storili. Skrbimo za sebe in za svoje otroke, dokler še je čas, da ne postanemo hlapi nemškutarjev.

Iz Čadrama. (Ne vihta — Podpora.)

Po dolgorajnem deževanju so v Križevem tednu nastopili tudi pri nas lepi dnevi in nastala je nenavadno velika vročina, vsled katere je 31. maja ob eni po polnoči začelo grmeti in bliskati, da je bilo čudno. Strele so švigale semtertje in večke je vdari. Pri nas je ta nesreča zadevala kmeta Jožefa Kmetec, p. d. Bogatina, v Maloharni, kateremu je živinskih hlev užgalo in velikega vola vbilo, Z veliko silo rešil je gospodar drugo živino, zadeti vol, en manjši junec in dve svinji ste v ognju ostali in zgoreli z enim vozom vred. V največji nevarnosti bila je cela, precej velika in večjidel s škopom krita vas. Nemilo zadeti bil je zavarovan le za 300 goldinarjev, škode pa ima do 1200 fl. Ker je še le gospodarstvo z dolgozi prevzel, je toliko bolj omilovanja in podpore vreden. Poroča se nam, da je ob enem tudi po streli zadet pogorel na Htinji bogati Gril in neki posestnik še v Bezini v Konjiški nadžupniji. Iz teh nesreč se vidi živa potreba, da gospodarji svoja poslopja proti požaru zavarujejo, da ne zabredejo v nesreči, katera se tako lahko

pripeti, v prevelike zadrege. Tudi proti toči se je dobro zavarovati in to mi zdaj živo čutimo, saj mnogi pri nas, posebno prebivavci v Ugovski občini veliko pomanjkanje trpijo vsled lanske toče. Kakor se nam je zagotovilo, je c. kr. okr. glavarstvo v Celji od svitlega cesarja samega, potem iz deželnega zaklada in še privatne podpore, za nas več sto goldinarjev prejelo, doslej pa še ni vinjarja razdelilo. Ako se v največji sili to ne stori, potem res ne vemo, imajo li še naši c. kr. gospodje sočutje s siromaki ali ne! Mi prosimo še očitno našega drž. poslanca g. Fr. Robiča pomoči, da on, ki nas je na Dunaji zastopal, še naj blagovoljno skrbi, da se podeljena podpora, brez zamude razdeli!

Z Vuhreda. (Cerkveno.)

V teku zadnjega desetletja se je v tem kraju, kar zadeva hišo božje, veliko spremenilo. Pozidala se je v tem času nova cerkev v gotiskem slogu, katero občuduje vsak pobožni obiskovalec zavcljo dovršene zunanje oblike, in okusne znotrajne oprave. S pozidanjem tako krasne cerkve si je poprejšnji č. g. župnik, ki zdaj pastiruje v Lembahu, postavil stalni spomin. Toda tudi sedanji č. g. župnik se trudi, da nadaljuje zaljšjanje nove hiše božje, in priskrbi, kar je primerno za spodbudno opravljanje službe božje. Tako so se v teku lanskega in predlanskega leta popdale in zmenjale nekatere cerkvene posode, ker so bile ali še precej obrabljenе, ali pa neprimerne gotiskemu slogu, in se naročile nove, namreč: ena gotiška kazalnica ali monstranca, potem dva gotiška keliha, in en gotiški ciborij, kar je vse mojstersko in v veliko zadovoljnost izvršil g. Fr. Kager, pozlatar v Mariboru. Tudi stolpska ura z že precej obrabljenimi kolesci se je prodala in naročila nova pri g. Czalaunu v Ptiji. Kar se pri naročevanju teh in drugih novih predmetov ni dalo poplačati s prodajo starih rečij, poravnala je radošarna roka velikoposestnika in cerkvenega ključarja g. Jan. Pahernika. Letos po velikonočnih praznikih pa je s širim pomočniki se pripeljal po spodnjem Štajarskem slavnognani slikar g. Jak. Brollo, da presno naslikava celo cerkev. Do konca meseca majnika se je zvršilo slikanje okoli prednjega altarja v tako imenovanem presbiteriju, kar se je umetnim slikarjem prav dobro posrečilo, ter so rebra gotiškega sloga prav okusno pobarvana in bogato pozlačena. Tudi so napravljene štiri slike, predstavljajoče poglavite prigodbe v življenju sv. Lovrenca, cerkvenega patrona. Prva slika razkazuje, kako se dijakon Lovrenc poslovil od papeža Siksta; druga kaže, kako on cerkvene zaklade razdeli med uboge; na tretji se vidi, kako on cesarskemu namestniku reveže in device predstavi namesto zahtevanih cerkvenih zakladov in biserov; in četrta predstavlja mučenika Lovrenca, kako mu angelj božji pot briše s čela in ga tolaži. Ker se na steni v presbiteriji najde napis, da je nova cerkev ob tisočletnici Metodovi bila zgotovljena, sta na primerenem prostoru naslikana sv. Ciril in Metod, tako, da se pobožnemu opazovalcu slik nehotě vzbudi misel: dijakon Lovrenc je svoje mlado življenje daroval za spričevanje ravno tiste edinozveličavne vere, katero sta poznej našim predočetom oznanjevala slovanska apostola sv. Ciril in Metod. Razume se, da se je presno ali fresko slikanje cerkve zamoglo omisliti le, ker je to bila iskrena želja za kinčanje in zaljšjanje hiše božje posebno vnete familije Pahernikove.

Od Sladke gore. (Prepiri.) Žalostno je, kjer se nahaja pri kaki hiši med družino prepir, ali ta prepir nima pomena, ako je gospodar moder ter ga hitro odpravi. Žalostnejše je pa, ako se prepir med sosedji vname, kojim mora večkrat sodnija svojo moč pokazati. Še strašnejše in milovanja vredno pa je, kjer se cela občina razburi, kakor zdaj ravno naša. Med odličnejšimi moži se je vnela neka zagrizenost ali bolje rečeno, go-

spodožljnost, kajti skoraj dvekrat v letu se je vršila tukaj huda, nekrvava bitka brez zmage, za županski stol. Pri zadnji nesrečni bitki dne 17. in 20. februarija pokazala so se odločno tri krdele, pri katerih tudi častnikov in podčastnikov ni manjkalo. Vsled teh dolgotrajnih in nesrečnih vojsk so si pa Mestinjčani pri sosednjih Lemberžanah zavetje iskali, si z njimi roke podali, ter željo izrekli se izdružiti in eden drugemu pomagati. Še celo Dolgoročani, ki ne spadajo v našo občino, ampak v faro, imajo svojega zvestega zastopnika v tej družbi. Dne 31. majnika je peljal neko selitev iz Sladke gore v Poličane. Ko pa v Lembergu sreča našega župana in eksekutorja iz Šmarja, vstavi se njima z vozom ter ju nagovori, naj bi skoz trg juckala: kaj je mislil s tem? Toda dobro, da ona gresta mirno in tiho svojo pot. Imenovani mož se tudi vstavlja s svojimi sosedi cesto od Lemberga proti Sladkigori popravljati, njo so poprej radi in dobrovoljno kot farno cesto s kamenjem posipavali, zakaj bi sedaj to ne bilo mogoče?

Iz Solčave. (Živinska razstava.) Solčava je znana radi svojih gorskih velikanov, med kojimi je Ojstrica najvišja; v njenem znožju izvira v Logarskej dolini bistra Savinja, znosi vsako leto na svojem momkrem hrbitu tisoče našega lesa k pilam na polje, in od pil flose na Savo in Donavo. A ne mislimo, dragi bralec, da Solčava ne dela drugega, kakor da gozde posekava, nikakor ne, tudi svoje strmine marljivo obdeluje in dokaj živine redi. — Leta 1890 se je naštel v tej malo številnej fari poleg 650 koz, okoli 1800 ovac, in čez 1000 govejih repov. Res niso vse naše krave izborne molnice, in nimajo vsi volički vzornih rogov, tudi ovce niso, kakor hvaljene Španjske, vendar Solčavske tudi niso »pod zlo«, kakor je pokazala zadnja razstava naše živine.

Iz Gradca. (»Triglav.«) Kakor je bilo že javljeno, priredilo je akad. društvo »Triglav« v Gradci dne 6. in 7. junija izlet v Šmarije pri Jelsah. Slabo vreme v jutro binkoštnega ponedeljka je sicer mnogo slovenskih, zlasti pa hrvaških visokošolcev prestrašilo, da so izostali, a to je le malo škodovalo sijajnosti izleta. Vožnja nam je hitro minevala med petjem in tamburanjem. V Mariboru pridružilo se je nam nekaj gospodov. Ko smo se pripeljali do postajice Grobelno, začuli smo od Št. Jurija nam v pozdrav strele topičev. Iz vlaka smo stopili na Šentjurijskem kolodovoru, kjer nas je pričakovalo več trjanov iz Št. Jurija in Šmarja. Raz okna obispale so nas nežne roke z duhtečim cvetjem in v imenu Šentjurijčanov nas je pozdravil župan, gosp. dr. Ipvacic, v imenu Šmarijčanov pa namestnik dež. glavarja, g. dr. Jurtela. Odgovarjal jima je predsednik »Triglava« g. dr. med. Jenko. Po zajutreku, katerega so nam pripravili gostoljubni Šentjurijčanje, zasedli smo s smrekami narodnimi trobojnicami okrašene vozove ter se odpeljali proti mestu slavnosti. Med potjo bili smo večkrat pozdravljeni s pokanjem topičev in raz hiše ob cesti so vihrale trobojnice. Početkom Šmarija postavljen je bil krasen slavolok. Tu nas je pričakovala množica ljudstva, na čelu ji predsednik tamošnje čitalnice č. g. kaplan Stabuc, kateri nas je pozdravil najiskreneje kot svoje prijatelje, kot svoje brate. Gospica Hudovernikova privezala je na društveno zastavo med primernim navorom krasen venec s trobojnicami. Obema se je zahvalil imenoma društva g. predsednik Jenko. Na to zanimala je godba »Naprej« in mi smo korakali z razvito zastavo v trg. Med potjo smo bili vsi s cvetjem okrašeni. Z gričev so pa naznanjali na daleč okoli topiči naš prihod. (Konec prih.)

Iz Vojnika. (Odgovor.) Kdor je čital Celjsko »Vahtero« od 9. junija, spomenil se je pač na to, kako je pridigovala lisica gosem, ter kokošim, da bi jih dobila

v svoje kremlje. Tako tudi nekdo iz Vojnika (?) v »Vahteric« mir oznanjuje, pa ga kali. Zakaj s takimi ljudmi ni mogoč mir, dokler se ne odrečejo svoje predznosti. S kratka pa že nemčur s tem kali mir, da je nemčur, ker je odpadel od svojega naroda, saj drugi ne dela nemira, kakor nemškutarji. Posebno se pa še neko človeče vriva med ljudi, neki »spufanec« in pa drugi bivši zidar, ki ni vreden še toliko, da bi smel svoje ime razobesiti. Takšni kalini žvrgolijo in »vahto« stojé Nemcem. Dober tek! Če ne vtihnejo kmalu, povem še kedaj Vašim bravcem iz življenja vojniških nemčurjev nekaj »štikelcev«.

Iz Vojnika. (Marsikaj.) V petek, dne 20. jun. imeli smo slovesno procesijo k Materi božji sedem žalostij na goro; tam je bila pridiga in sv. maša, kakor vsako leto, ljudstva je bilo obilo se zbralo. — Nemškutar je povsodi sovražnik častite duhovščine in zato se ne čudimo, da so naši ravno taki. Od njih se sliši rado: »tožimo ga!« ali kaj si čete s tem, nemčurji in odpadniki? Ne zaničujte čč. duhovnikov, da ne pridejo še hujši časi nad nas. »Slovenci, čujte, — Dan Gospodov posvečujte!« — Letina se kaže, hvala Bogu, kaj lepa; Bog nas obvaruj toče in Marija sedem žalostij!

Iz Dramelj. (Stavbe.) Zopet smo končali mesec majnik, katerega se vsaki človek veseli. V tem meseci videl bodes, dragi bralec, gospoda, kateri zapusti svoj dom, ter se spreha po zelenih livadah. Veliko bolj se še raduje naš »trpin«, ubogi kmet, ko že v tem meseci pregleduje sadno drevje, žitno polje in vinske gorice ter upa, sklepa in računi, koliko bo mu ta, ali uni pridelek njegov trud poplačal, da bo zamogel tem lažje stroške in davek plačevati; ozira se pa tudi s strahom in trepetom v višave, ako se črno prevlečeni oblaki pripodé in prosi Vsegamogočnega, naj ga varuje nesrečne nevihte in toče, katere šibe se vsi bojimo. Posebno si pa naša župnija želi dobro letino, katera bo imela velika plačila; kajti letos bodemo celo novi farož zazidali, potem pa cerkvo prenovili in okinčali. Oboje je potrebno, naj se le srečno zvrši!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar odpelje se v nedeljo jutro iz Dunaja v Brno, glavno mesto Moravije ter bode v pričo pri »avstrijskem strelenju«, ostane pa do četrtega v tem mestu: za svečanosti delajo se velike priprave. — V državnem zboru so sedaj le po dve seji v tednu, naj ostane časa odsek za vravnjanje denarne veljave. Kakor je podoba, vsprejme se v tem odseku nova veljava — brez znamenite spremembe. — Grof Taaffe je zbolel ter ne gre s svitlim cesarjem v Brno, pa tudi dr. Plener ne pride pred-nj, da mu izroči želje »nemške levice«, naj vlada ne deli več Slovencem koncessij, pravice na škodo nemškega ljudstva. Oj ta škoda!

Štajarsko. Nemški nacionalci v Gradci sklijejo neki v kratkem velik shod nemških veljakov — v obrambo nemških pravic. Prav, toda kdo jim jih krati? Ti »Nemci« so v resnici vredni obžaljevanja! — V občinskih hranilnicah v Gradci so prišli na sled neredu; nek uradnik je jemal od ljudij denar pa ga ni odštel v hranilnico. — Včeraj so obhajali 25letnico škofa dr. Zwergerja, slovesnosti so se vrstile najbolj v dijaškem semenišči, ki stoji že 50 let in je sedaj že jako veliko ter se ravno sedaj poveča za znatno poslopje.

Koroško. Celovski in drugi Nemci so sedaj vsi po konci, ker jim je šepnil nekdo na uho, da so v

Gospej sveti po jutrih še slov. pridige. To je neki strašna krivica za tamošnje nemško ljudstvo. — V Ukmah, višoko v planini, postavili so na stroške šulvereina ljudsko šolo, toda sedaj jim manjka otrok za-njo: odkod pa bi jih tudi vzeli! Sedaj jih hodi le petero, računilo pa se je, da jih bode najmanj 60 v šolo.

Kranjsko. Po Gorenjskem so imeli v zadnjem tednu hude nevihte, točo in nalive. Škode je ubogim kmetom veliko. Vlada ceni jo sedaj, ali popraviti je njej sami ne bode mogoče, treba bode nje od države. — Ljubljana je sicer slov. mesto, toda trgovci in rokodelci imajo še vedno nemške napise, ali to ni dobro, kajti prej ali slej bodo ti napisi le njim na škodo: kdo bode šel k nemškutarju delo naročevat ali kupovat blaga?

Primorsko. V Ločniku pri Gorici so bile pred 80 leti še vse pridige slovenske, sedaj pa so vse laške, razven na praznik presv. rešnjega telesa in še to je neki ljudem na poti ter so bili že nekateri laški veljaki pri knezoškofu prositi, naj se odpravi. No, dosegli tega niso, ali žalostno je, da gremo Slovenci tako radi — pod tujo streho.

Tržaško. V mestnem zastopu v Trstu so predlagali novo mesto za uradnika s plačo 2000 fl. Tega pa menda ni treba, ker predloga niso vsprejeli in dobro, kajti mesto bi dobil gotovo kak »vroc« Italijan, naj bi bil za-nj ali ne. — V Pomjanu je neki Brenčič, zgrizen lahon, plunil pred sv. križem iz jeze, da tamošnji župnik ni na strani lahonske drhali. Mož pa je dobil sedaj za to mesec dnij ječe, da dobi časa za premišljevanje, kaj da pomeni sv. križ.

Hrvaško. Vlada je razpustila mestni zastop v Zagrebu; imela ga je že dolgo »na muhi«, ker ni maral madjarske sile. Pri novih volitvah dobi brž gotovo večino vlada, torej madjarska sila. Ubogi Hrvatje!

Ogersko. Minister za drž. finance se brani nastaviti soli nižjo ceno pa tudi živinske soli noče spraviti v trstvo. Po takem pa je tudi mi ne dobimo, kajti madjarska vlada odloči v tej reči, kakor še v marsičem drugem. — V proračunu državnih dohodkov in stroškov so srečno našli, da bode za 14.725 fl. več dohodkov: če le ne bodo izginili h koncu!

Vunanje države.

Rim. Nj. svetos', papež Leon XIII. je privolil, da se služi v Barski nadškofiji, v Črni gori, sv. maša v staroslovenskem jeziku, ali bolje, da ostane še na dalje pri tej navadi, kjer je že doslej bila.

Italijansko. Kralj Umberto in kraljica Margarita sta se odpeljala na Nemško, k cesarju Viljemu v Potsdamu. Pravi se, da prideta tje iz političnih namenov. No, nekaj gotovo. — V Rimu je pri volitvah zmagala stranka Crispija in volili so tudi njega v mestno hišo. Kakor sa kaže, vzhaja torej ta »zvezda« iz nova.

Francosko. Predsednik republike se je vrnil iz Nancy in ruski princ Konstantin je odšel, ne da bi ga ljudstvo ne pozdravilo povsodi veselo. Ali je v resnici že taka tajna zveza med francosko in rusko državo? Skoraj nam bode verjeti na-njo. — Radikalei silijo vedno v vlado, naj izbriše stroške za 24 škošij t. j. nje odpravi. Ministerstvo si tega še ne upa, vendar pa se uda prej ali slej »nežni sili«, ako se ljudstvo ne potegne za praviče sv. cerkve.

Angleško. Ker so kneza Bolgarskega vsprejeli v Londonu z vso častjo, kakor gre vladarju, izgovarja se sedaj lord Salisbury, češ, da vlada ne misli priznati ga za kneza zoper voljo Rusije, njegov vsprejem pa torej v tem ničesar ne spremeni. — Državni zbor še sicer ni razšel, vendar pa so kandidatje za nove volitve vsi po konci in kaže se, da bode huda vojska med mladimi in starimi volilci.

Nemško. Da so Nemci siti judov, vidi se iz tega, da raste število protisemitskih društev, najbolj v Berolinu, v Draždanah in sploh v večih mestih. — Vlada misli zopet na predrugačenje pušek in sicer jo sili na to francoska vlada, ker ima le-ta neki še boje puške, kakor so nemške. Da bi tako predrugačenje le ne seglo tako globoko v žepe plačevalcev davka!

Rusko. Car Aleksander vrne se v kratkem iz Kodanja ter ostane po 5. juliji v Petrogradu. — Judov ima se $3\frac{1}{2}$ milj. izseliti v Ameriko in sicer najdalje do 25 let. Vlada ima skrbeti, da se to izgodi na stroške judov samih.

Bolgarsko. Predsednik ministerstva, Stambulov potuje sedaj po gorenjih delih državice in se zatrjuje, da ga ljudstvo povsodi pozdravlja z veseljem. Če le ne samo na povelje! — Letina kaže po vsej državi na »prav dobro«.

Srbsko. Na mesto kralja, ki še nima let, so sedaj trije »vladarji«, izmed njih je eden, Protić, sedaj umrl in treba bode voliti novega »vladarja« na mesto njega. Več mož se poganja za to službo, dobi pa jo najbrž general Grujić.

Turško. Armenski patrijarh se je odpovedal svoji časti, ker si je prišel s turško vlado v naskrižje. Sodi se, da prekliče svojo odpoved, ako vlada to tirja od njega.

Grško. Volitve v drž. zbor se potrdijo brž vse in potem odstopi sedanje ministerstvo, ker nima v zboru za-se večine. Tako tirja ustava.

Afrika. Dogodki v Ugandi so sramota za angleške protestante, kajti oni so krivi žalostnih pobojev, pri katerih je veliko domačih katolikov prišlo ob življenje ali vsaj ob svoje premoženje. Se ve, da vlada tají to žalostno resnico.

Ameriko. V južni Ameriki so imeli na novo ustajo, v Braziliji, tej najnovejši sestri francoske republike. Tudi v Venezueli se je bilo batiti ustaje, toda predsednik je raje odstopil, ter šel v pokoj, na njega mesto stopi neki dr. Villegas. — V »združenih državah« so siti »ubogih« priseljencev ter slej ne pustijo več nikogar na svoja tla, ako se ne izkaže, da ima ob čem živeti.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

VI. Razgled po Kahiri.

Če nočem ladije v Aleksandriji zamuditi, da moji romarski tovariši brez mene v Jeruzalem odplujejo, imam v Kahiri na razpolaganje le tri dni. Skušen dragoman pa je čas tako razdelil, da sem bil kaj zadovoljen in hočem Vam pokazati Kahiro v treh dnevih. Se ve utrujenja človek ne sme čutiti in se mora zanašati le na brzonogega konja. Peš ne bodes mnogo opravil. Mesto je glavno Egipta in šteje 500.000 moških (tedaj pač čez milijon) prebivalcev. Krasni hoteli, kavarne posebno avstrijska Alhambra, plin, električna luč, vse to nas ne zanima, mika nas bolj arabski živelj. Eno uro po prihodu sem tedaj že na poti skozi arabski bazar. Po časi se pomika voz skozi ozke ulice šeria Kasobat Radivan in druge. Kak strašen vrišč in krič! Vse, kar sem pripovedoval o pouličnem življenju v Aleksandriji, je le senca tega, kar se godi v arabskem bazaru. Mukari z lepimi belimi in navadnimi osli kričijo, črni, žarno-oki in velikoustni zamoreci tu, tam zopet vozovi s predle-

talcem, tu v krogu coperniki, berači, drviši, tam skače divji nagi Sudanez z ovčjo kožo okoli ledja in po bedrih. Koža zopet je navešena z zvončki iz ovčjih parkljev, črnuh pa neprenehoma skače, da škrebeta njegova burna obleka, ter se smeje, oh, tako zadovoljnega se čuti, saj ga vse občuduje! V prodajalnicah na obeh straneh pa sedijo prodajalci s podkrižanimi nogami in čuvajo svojo robo. Pot nas pelje mimo mnogih moskej, razvalin z gumbami na steni, iz katerih otroci sesajo vodo iz notranje šterne. Angleški vojaki z rudečo sukno, z zeleno-modro prekrižanimi hlačami in belim klobukom, nas spominjajo, da smo blizu našega cilja. Mimo Hasan-moskeje — mojsterko delo čisto arabskega sloga z neverjetno tenkimi in visokimi peterimi minareti — pridemo na slavni grad mesta Kahire.

Trdnjava stoji iz 12. stoletja, njo in Kabrun-moskejo postavil je Juzuf Salah-ed. Din (Saladin). 1823 se je po naključju (?) sprožil smodnik in razdalj moskejo. Na nje mesto postavil je Mehmed-Ali z velikanskimi stroški svojo slavno alabastrovo moskejo. To je res krasota! Toliko zlata, toliko dragocenega mramorja, alabasta, toliko krasnih mozaik-napisov! Podobe in kipe prepovedal je Mohamed.

To tedaj je eden treh slavnih mohamedanskih božjih hramov! Prvi je Aja-Sofija v Carigradu, drugi Omar-moskeja v Jeruzalemu, tretji je tu. Poleg vhoda na desni znotraj je grob Mehmed-Alija. Niti altarja niti klopi je videti. Vsaka moskeja ima le svoj mihrab t. j. dolblino, ki zmiraj kaže proti svetuemu mestu Meki, tukaj tedaj na izhod. Tu sem se ozirajo pri molitvi. Razven tega sta še dve prižnici, da pri velikih slavnostih oni v nižji prižnici ljudstvu ponavljajo to, kar je zgovoril zgoraj glavni pridigar.

Z grada je krasen razgled čez celo mesto tje do slavnih piramid. Mesto ima 400 starih in 100 novih moskej, 24 neznačnih kristjanskih cerkvic.

Na izhodu je oni slavni Mamelukov skok in grobovi Mamelukov, beduinskih vojevodov, katere je dal Mehmed-Ali pri obedu po svojih janičarjih posekat, ker so mu bili s svojimi napadi nadležni. Le eden se je rešil z vratolomnim skokom čez zid. Konj je mrtv obležal, junak pa je živel in ga je Mehmed-Ali pomilostil.

Na sever je ko sneg bela gola gora Mokatam. Turška pravljica basnuje: Ko je Bog ustvaril svet, hotel je poskusiti, je-li mu res vse pokorno, ter zapove, naj se mu naklonjo vse gore. In zgodi se, le gora Mokatam je ostala trdovratna, a v kazem je od Boga prokleta postala nerodovitna.

Vidi se mnogo podrtin, moskej in prebivališč. Kar pada, mora po stari navadi ostati na mestu, ker to je odslej božja last.

(Dalje prih.)

Smešnica. Neki gospod zapazi v mesečni noči tatu z nastavljeni lestvo, ko hoče ravno zlesti skozi okno neke hiše. »Kaj delaš tu gori, lopov, glej, da se mi takoj doli spraviš!« kriči gospod nad njim. »Pst! gospod«, odgovori tat, »pst! ne dramite me, jaz sem mesečen.«

A. K.

Razne stvari.

(Potrjenje.) Nj. veličanstvo svitli cesar je potrdil deželni proračun za leto 1892, kakor so ga vsprejeli v deželnem zboru dne 6. aprila.

(Vmesenje.) Slovesno je bilo vmešenje novega nadžupnika, vč. g. Jarneja Voha, kn. šk. duh. svetovalca in dekanca v Konjicah, zadnjo nedeljo. Cerkveni govor so imeli opat iz Celja, mil. g. France Ogradi, vdeležba

ljudstva, iz trga in iz župnije, je bila velika. O slovesnosti sami izpregovorimo še v prihodnjem listu.

(Imenovanje.) Minister za pravosodje je imenoval g. Karla Martinaka, pristava c. kr. sodnije v Celji, za c. kr. okr. sodnika v Sevnici.

(Železnica.) Za železnicu iz Poličan v Konjice se je delo že pričelo in sicer v Ločah, in na nekaterih drugih krajih. Odkupili so se deli posestev, potrebeni za železnicu, primeroma lahko, samo pri Poličanah se še to ni zgodilo pri nekaterih posestvih.

(Davkarija.) V Šoštanji bode v kratkem mesto c. kr. davkarja prazno in tamošnjim Nemcem (?) lomlje že velik strah njih hrome ude, da utegne na to mesto priti kak Slovenec. Mi pa vprašamo, kaj hoče ondi Nemec, kjer se plačuje davek, skoraj brez izjeme, le po slov. posestnikih, trgovcih, oštirjih, obrtnikih?

(Novo sv. mašo) pojeta na veliko gospojnico v Ormoži brata gg.: Matija in o. Jožef Valpotič, prvi je duhovnik domače škofije, drugi pa je frančiškan v Ljubljani. Taka svečanost je pač redka.

(Zborovanje socijalno-demokratičnega delavskega društva) vršilo se je uno nedeljo popoldne ob 3 v Trbovljah v gostilni g. M. Plavšaka. Hujškači so zopet prišli dražiti in vznemirjat tamošnjih delavcev. Vendar hvala Bogu, njih vpliv vidno pojema. Le kakih 40—50 rudarjev se je zbral pošlušat nemškega in slovenskega govora svojih kolovodjev, kljubu temu se nekaterim gospodom hlačice močno tresejo, ker so narocili 15 žendarjev. Nämira ni bilo nobenega. Upamo, da socijalno-demokratični ne-pridi-prav pobere vsa svoja šila in kopita za vselej iz Trbovelj.

(Podružnice) šulvereina po »Dravskem dolu« so imele o binkostih občeno zborovanje v Vuzenici; bilo je na njem tako veselo, da je nemško gospôdo, kakor pravi »M. Ztg.«, razpodilo le »temno meglovje«. Škoda!

(Društveno.) Prvi občni zbor katol. polit. društva »Edinost« v Vojniku je bil sijajan in šteje društvo že nad sto udov. Kljubu vsem spletкам in žuganjem nemškutarjev je šlo vse srečno, nemškutarji so iz jeze si najeli neke škripovce, da so jim škripali »Das deutsche Lied«.

(Slovo) V »katoliški tiskarni« v Ljubljani je izšel prvi zvezek Duhovsk. poslovnika, ki ga sestavlja č. g. Martin Poš, Vaški župnik in stane 60 kr. Muzejsko društvo za Kranjsko pa je izdal drugi letnik svojih zanimivih »Isvestij«.

(Premesenje.) Iz Brežic pride c. kr. okr. glavar, g. Franc Kankovsky na enako mesto v Maribor, iz Maribora pa pojde g. Ad. vitez Arailza, c. kr. okrajni pristav, v Brežice, da oskrbuje posle okr. glavarja.

(Poštne reči.) Na zboru družbe c. kr. poštarjev, štajarskih in koroških, so sklenili prošnjo do ravateljstva c. kr. pošte, naj odredi, da bode v vsaki občini, ki nima lastne pošte, posebej posel za listine, ki dohajajo na posestnike dotične pošte. Stvar ni brez vsega, toda občinam bilo bi novih stroškov.

(Šolsko.) Gosp. Anton Ornik, nadučitelj pri Sv. Ani na Krembergu, pride na enako mesto v Lembah in g. Jožef Weixl, nadučitelj pri Mariji Devici v Puščavi, v Kamnico pri Mariboru.

(Kopalische.) Do dne 15. junija je prišlo v Laški trg 172, na Slatino pa 374 gostov in je to prav malo število, vendar pa jih sedaj vsak dan prihaja večje število. Največ jih je po navadi v meseci juliji in avgustu.

(Iz Brezja) pri Studenicah se nam piše: Dne 12. junija smo imeli volitvo za odbornike naše občine in smo, če tudi težko, z našo vso močjo zmagali. Gg. Baumann, stari in mladi, sta se strahovito napenjala, da našemu sedanjem predstojniku krono rešita, pa hvala Bogu, še imamo pametne može, kateri izpoznaajo,

česa gg. Baumann in Košir iščejo. Mi slovenski kmeti si bomo brez teh gospodov, ki sta nam Koširja zmotila, vedeni pomagati.

(Z Dobrne) se nam piše, da je pri občinskem računu za minolo leto 1891 preostalo prebitka za 147 gld. Iz tega se lahko sklepa, kako varčno da je gledé na proračun ravnal za blagor občine zavzeti predstojnik, g. Josip Kok. Dobrna je v okraju Celjskem baje jedina občina, ki izhaja z 18 % občinskih doklad, a lastnega premoženja ona nima nikakoršnega.

(Požar.) Dne 31. maja je vdarilo v škedenj K. Migliča v Ribnici na Pohorji; v noči 28. maja pa je zgorela hiša in gospodarsko poslopje Jurija Kranjarja v Razvanji.

(Iz Drave) so potegnili dne 9. jun. v Selnici truplo kacih 40—50 let starega moža. Kdo da je bil utonjeneč, ni znano.

(Gosenice.) V Rothali na Bavarskem so se prikazale gosenice na deteljiščih in sicer v groznem številu. Gosenice so črne in po 1½ cm. dolge, gladke in gibljen. Enačih še niso videli doslej nikjer in tudi pomoči še ne poznajo zoper nje.

(Umor.) V Biši v slov. goricah je nekdo umoril Jakoba Vraza, 78 let starega prevžitnika. Sumi se, da je umora kriv njegov netjak Pavel ter so ga zato že zaprli. — V Kozjem je napadel hlapец Nace Gnas žendarja A. Vaha, ki je bil iz Marenberga tam na odpustu, z motiko ter ga je tako natokel, da je žendar kmalu umrl.

(Izginil) je Jurij vit. Vesteneck, svoje dni okr. glavar in velika glava kranjskih in štajarskih nemškutarjev in sedaj ga išče c. kr. dež. sodnija v Solnem Gradu. Graška »Tagespost«, njegova priateljica, zna ji more biti povedati, kje da »tiček« tiči.

(Toča.) Včeraj je popoldne nastala huda nevihta ter je v Pesniški dolini toča blizu vse silje na polji in vinograde pobila. Najbrž pa je segla še dalje. Ta nevihta je, kakor se nam piše, večji del Jareninske župnije zadela. Toča je tam neusmiljeno sekala, ploha pa je iz vinogradov najboljšo zemljo odnesla in vse njive in travnike oblatila. Cela dolina je bila vode polna, ter je voda pokošeno travo odnesla.

(Ospice) imajo otroci v Cirkovicah na Dravskem polju in so vsled tega zaprli tamnošnjo ljudsko šolo, bolezni pa sedaj že pojema.

(Nesreča.) Dne 17. junija je zadela šajka J. Snežiča iz Marenberga v most pri Ormoži; šajka se je razbila in Snežič ter njegov pomočnik sta utonila v valovih Drave.

(Bismarck.) Ko je knez Bismarck bil na potu v Beč in potem v Beči, pozdravljali so ga naši (!) Nemci malo drugače, kakor da je naš, avstrijski — mogotec. Človeku, ki se avstrijski čuti, gabi se tako obnašanje in obžaluje, da je sploh mogoče.

(Gospoda) iz mest in trgov pohaja rada o nedeljah in praznikih na lov ter še najema gonjače, da ji zveri priženejo »pod muho«. Taki lovi pa so zoper posvečevanje nedelje in ima župan, oziroma žendarji dolžnost, da tako gospodo naznani pri c. kr. okr. glavarstvu.

(Duhovniške sprememb.) Č. g. Fr. Višnjar, kaplan v Lučah, postal je provizor v Solčavi in č. g. Jož. Dekorti, provizor pri Sv. Juriji pod Tabrom, ostane ravno tam za kaplana in č. g. Jarnej Frangež stopi zopet v službo kot kaplan na Kapeli pri Radgoni.

Loterijne številke.

Gradec 18. junija 1892:	55, 40, 61, 63, 78
Dunaj » »	5, 36, 79, 17, 46

Razpis zgradbe.

S tem se razpisuje razširjanje (na staro poslopje eno nadstropje) šolskega poslopja pri Sv. Bolfanku v Ormoškem okraju. Stroški so preliminirani na 4432 gld. 34 kr. Pismene ponudbe (Offerte), katerim je priložiti 5% varščine, naj se upoštejo kraj, šol. svetu do dne 3. julija t. l.

Krajni šolski svet Bolfanski pri Središči,
dne 19. junija 1892.
Jakob Pokrivač, načelnik.

Učenec

dobrih starišev slovenskega in nemškega jezika in dobrih šolskih spričeval se vzame pri Tomažu Golob-u, trgovali pri Sv. Andražu v slov. goricah.

1-2

Išče se duhovnik,

kateri bi pri katoliški rodbini na Štajarski graščini v štirih prihodnih mesecih sv. mašo služil pod ugodnimi pogoji.

2-3

Oskrbništvo v Plevni, pošta Žalec pri Celji.

Vlončariji

gospoda Mihaela Altziebler
v Celji sprejmeta se dva
pomočnika in dva učenca.

3-3

Po vsej Avstriji

se dobiva znana Finger-jeva Pizonska pivina grenčica, izdelek tvrdke H. & A. Finger v Plznu. Izvrstna in zdrava pijača.

Prodajalnica modnega, platnenega, suknenega in rokotvornega blaga

ALEKS. STARKEL

3 Poštne ulice. Maribor ob Dr. Poštne ulice 3.

Velika zaloga raznega blaga za žensko obleko.

Največja zaloga tkanine za suknje in hlače, domači in inozemski pridelek.

Vsakovrstno blago za talarje za čč. duhovščino, peruvien, toskin, razno blago za uniforme in obleke za gospé.

Prava tirolska raševina.

Velika zaloga rumburškega in creas-platna, platna za postelje v vsaki širokosti.

Damast in plahuta za mize, všivano platno.

Lastni pridelek domačega miznega platna, prtičev in obrisačev.

Zaloga vsakovrstnega šifona, tkanine za pohištvo, zagrindalo, preproge itd.

Po nizki ceni.

3-16